

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Erzsébet-ter 3. szám.
Telefon 115.

Hirdetések hasábszerinti
petitsoronként 20 fillér,
többszöri megjelenés ese-
tén megállapodás szerint.
Vidéki hirdetések díja
előre fizetendő.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

III. Évfolyam.

Ujvidék, 1912. április 25. csütörtök

33. szám.

Politika és közgazdaság.

Kétségtelen, hogy az áldatlan politikai viszonyok éreztetik hatásukat a közgazdasági terén is, mert még a politikai helyzetben bizonyos szilárdság és állandóság nem létesül, addig pang az ipar és kereskedelem, melynek pangása kihatással van a földművelés ügyére is.

Köz tudomásu dolog, hogy az immár majdnem egy év óta tartó obstrukció valóságos anarchisztikus állapotokat teremtett. A kisebbség féktelen terrorizmusa és mivel sem indokolt nagyfokú erőszakoskodása teljesen megbolygatta a parlament rendjét. Az érvényben levő házszabályok túliberális értelmezése lehetővé tette a kisebbségnek, hogy nemcsak hónapokon, hanem immár majdnem egy egész esztendőn keresztül megakadályozza a parlament hivatásában, a törvényalkotásban.

Amidőn a parlament gépezete folyton és folyton megakad, a közgazdasági viszonyok sem képesek konszolidációra szert tenni, aminek elég bizonyítéka az ipar és kereskedelem teljes pangása, a pénzviszonyok folyton fokozódó rosszabbodása, a vállalkozások teljes hiánya, a kereskedelmi bukások nagy száma és az ipari vállalatok teljes lezülése, nemkülönben az értéktözsde ugyiszólván állandó lanyha irányzata.

Szinte értékben ki sem fejezhető és meg sem becsülhető az a kár, melyet a politikai viszonyok ziláltsága az egész országban eredményezett és talán még

eredményezni fog, mert csak érthető és természetes, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatok tartózkodóan viselkednek, amennyiben a forgalmat redukálják és hosszabb, a jövőre kiható beruházásoktól óvakodnak. A pénzüntézetek annyira megszorították a hitelt, hogy már maga ez az egy körülmény is állandó közgazdasági válsággal fenyeget.

Ez utóbbi jelenség nem épen országos ugyan, mert az európai konstelláció jelenlegi állapota is magával hozza a pénzek visszatartását és a hitel korlátozását, ami már egymagában véve is jelentékeny közgazdasági hátrány és általunk egyedül nem is sanálható, de ehhez nálunk még egy speciális helyen beteges tünet is járul, a politikai helyzet immár majdnem állandósult ziláltságában.

A kormány lemondott, pedig még ellenfelei sem vitathatják el azt az érdemét, hogy amíg egyfelől a korona és nemzet közötti összhangot és megértést létrehozta, másfelől produktív nemzeti munkára törekedett, de szándékai megannyiszor hajtörést szenvedtek egy számmra nézve csekély, de elszántságra és vakmerőségre elég nagy politikai desperádók erőszakoskodásain. Az új kormány megalakult, a régi, kipróbált erőkből áll, eltelve a legnemesebb hazafiui intenciókkal.

Bármit hozzon is a jövő, az kétségtelen, hogy a legsürgősebb feladat a parlament munkaképességének biztosítása, mert enélkül nincs produktív törvényalkotási munka, amelynek hiányát pedig legjobban megérzi az ipar és kereskedelem.

iszonyu dühvel látta még, hogy megállás nélkül, messze rohan a nagy kocs. A szája tátogott, mert ordítani akart, ilyesmit:

— Megállni megfogni utána a gazembernek

A következő pillanatban elájult.

Az utca pedig üres volt. Nád Jóska eltört, szétroncsolt lábával, eszmélet nélkül, nyugodtan, háborítatlanul pihent. Jobbról-balról egyre ritkábban száguldottak el a villamosok. Végre jött egy ember, a ki iszrevette a balesetet, azután a rendőr, a csoportosulás, a mentők.

— Elütötte egy kocs. — mondta az egyik hivatalos személyiség.

— Nem, nem kocs. volt — felelte a másik nagy szakértelemmel. — Ez egy jó széles talpu automobil nyoma. Szerencséje, hogy csak az egyik lábán ment keresztül.

Térdfig vágta le a szétzuzott jobb lábát. Mikor a kórházban magához tért, mikor elmúlt a narkózis szédülete és ébredt a fájdalom, összeszorította a kezét és azt kérdezte az ápolónótól:

A régi bűn.

Nyolc hónap múlva felfedezett gyilkosság.

(Saját tudósítónktól.)

Bizonyára már a közönség nem fog visszaemlékezni arra, hogy *Vuin Dragutin* ujvidéki korcsmáros 1911. évi augusztus hó 27-én Ujvidékről eltűnt és azóta nyoma veszett. Sok mindenfélét suttogtak akkor, hogy pénzhamisítók közé került, s hogy ezekkel együtt megszökött, de senki semmi biztosat nem tudott arról, hogy hova tűnt. Annyit lehetett csak határozottsággal megállapítani, hogy augusztus 28-án egy egyfogatú kocsival Káty községbe hajtatott, ott *Paics Dusán* ottani korcsmáros-hoz szállt, de hogy onnan hova és merre távozott, azt már nem tudta senki. Ma már döntő bizonyítékok vannak arra nézve, hogy a szerencsétlen *Vuin Dragutin* rablói gyilkosság áldozata lett, sőt a tettes is kézrekerült *Paics Dusán* személyében. Ennek a rejtélyes ügynek utána jártunk és kiküldött tudósítónknak sikerült kinyomozni a következő tényállást:

A végzetes kátyi út.

1911. évi augusztus hó 28-án *Vuin Dragutin Paics Dusánt* annak felhívására korcsmájában felkereste, mert ez utóbbi magához esalta azzal, hogy hozzon csak sok pénzt, mert minden valódi bankóért tiszser annyi könnyen kiadható hamis pénzt fog kapni. Egyik tanu szerint *Vuin* és *Paics* között az összeköttetés régebbi keletű volt, sőt mindketten pénzhamisítással illetve hamis pénz forgalomba hozatalával foglalkoztak. A két cimora egymás között megbeszélte a dolgot, majd az idő e közben estére is fordulván, a vendégszerető *Paics* nem akarta elengedni vendégét, hanem ott marasztalta vacsorára is. A vacsorát a két jó barát *Paics* korcsmájában együtt fogyasztotta el, majd elborozgattak és lehetett úgy féltizenkettő éjjel, amikor nyugóra tértek. *Paics* és *Vuin* külön-külön ágyban, de a korcsmahelyiségbe feküdtek le. *Paics* az asztalon levő lámpát lecsavarta, hogy a korcsmában félhomály legyen. A szomszédos

— Ki volt? Becsukták már?

Az apáca türelemre intette. Ujra meg újra elsőtétül az agya a fájdalomtól. De ahogy lábbadozott, ahogy kezdett visszatérni az ereje, ugy kutatta, ugy kérdezte egyre türelmetlenebbül:

— Megtalálták-e? Ki volt?

Már akadt nyugodt, csendes, lázmentes félórája. Ilyenkor már egészséges volt. És vérbe borult a szeme, felhördült, káromkodott, azután esküdözött, hogy meg kell találnia a gyávat, aki szerencsétlenné tette, azután megszökött.

Az orvosok engedelmével végre eljött a rendőrség, kihallgatták.

— Nád József, negyvenkét éves, azelőtt kereskedő, most napidíjaz — diktálta be erős hangon. — Követelem, hogy felkutassák és bezárják a gazembert.

A rendőrfogalmazó elnézően mosolgott.

— Tudja-e az automobil számát?

— Nem tudom.

— Látott valakit a kocsin?

— Láttam, meg is ismerném.

AZ AUTOMOBIL.

Az „Ujvidéki Hirlap“ eredeti tárcája.
Irta: *Lengyel Géza.*

Este tíz óráig valami különmunkán körmölt a hivatalban Nád Jóska. Ekkor hóna alá vett még egy nagy paksamétát és ment haza. Atvágott az utcán. Már üres volt a széles utca, nedves és fekete. A Duna felől azonban friss szél jött. Egy perere megállott az utca közepén és nagyot, mélyet lélegzett.

Bámulta, hogy senki sincs már az utcán, noha korán van és bámult egy nagy, kerek, fehér, világos tányért, a mely egyre közelebb jött hozzá. Rövidlító szemeit összehuzta, csodálkozva, mereven nézte a furcsa világosságot. Annak fényénél meglátott egy arcot, egy félig eltakart, egészséges, vörös, kieszerzett arcot, nagy orrut, szuró szeműt, barna hajuszut.

Talán egy századpillanatig láthatta. Halott valami különös berregést és elvágódott, végig a nedves kövezeten. Villámgyorsan rohogott, inkább suhant keresztül rajta egy nagy idomtalan automobil.

Semmi fájdalmat nem érzett. Csak nyitotta, tátogatta a száját és megdermedten,

szobában aludt Paics vadházasságban élő neje, aki a gyerekeket gondozta.

Vuin csakhamar elaludt, valószínűleg a borból is többet fogyasztván a kelleténél. Ekkor Paics Dusán egy szodás kupak összevagdalt darabjaival töltött puskával a már mélyen alvó Vuin halántékába lőtt, úgy hogy ez nyomban meghalt. A lövés hatalmas durranást okozott és az ezáltal keletkezett légnymástól a lámpa elaludt.

A hulla elrejtése.

Paics Dusán ezután kiemelte a megölt Vuint ágyából, a hullát vánkossal, paplannal betakarta és a koresma helyiség alatt levő pincébe cipelte, vadházasságban élő feleségének pedig megmondotta, hogy erről a dologról hallgasson, mert különben őt is lelövi és önmagát kivégzi. Később a hullát a pincébe elásta, a pincét pedig becementeztette. Az eset lassanként feledésbe merült. Eközben Paics tanukat iparkodott szerezni arra, hogy a szerencsétlen Vuin tőle eltávozott, majd rövid idő múlva kivándorolt Amerikába.

A rabolt pénz és érték.

A meggyilkolt Vuinnál állítólag 2600 K, de hozzátartozóinak előadása szerint 14000 K készpénz és mintegy 1000 K értékű készlet volt, melyet Paics egy szabadkai zálogházban elzálogosított, ahol azt a vele együtt megejtett kutatás alkalmával a nyomozó hatóság meg is találta.

Az amerikai úti kaland.

Paics rendkívül szép megjelenésű magas testalkatú és kétségkívül igen csinos ember és így érthető az a kaland, amely őt amerikai útján kísérte.

Ugyanis amidőn Vuin eltűnése feledésbe ment, Paics Fiuméba utazott, uriasan kiöltözködött, úgy, hogy senkinek sejtette benne az egyszerű paraszt koresmárost. Fiumében a mólón sétálgatván, egy ott úri nőt pillantott meg, aki keservesen zokogott. Bánatának oka után tudakozódva, megtudta, hogy a nő azért sir, mert útlevele nem lévén, nem mehet ki Amerikába. A gavallér Paics megvizsgálta, hogy csak szegődjék hozzá, ő is Amerikába készül és neki sincs útlevele. A nő podgyászát postán Laibachba adta fel, magának és kísérlőjének I. osztályú jegyet váltott Laibachig, ott a podgyászt kiváltotta, tovább feladta Hamburgba, ahova az említett nővel ugyancsak I. osztályon utazott. Hamburgból szintén I. osztályon utaztak Amerikába. Sokszor látott útján határrendőröket, de az elegáns párt, mert különösen a nő feltűnően elegáns volt és mert I. osztályon utaztak, a határrendőrök nem moleztálták. Paics paradicsomi életet élt a Fiumében felszedett előkelő nővel, aki nejeként szerepelt, amíg a pénz tartott. Miután pénze egy részét Amerikában hamis kártyások közt elvesztette, maga is megtanulta a hamis kártyázást és amidőn pénze elfogyott, abból tartotta fenn magát.

Később fényképeket raktak eléje, személyleírast kérdezgettek tőle és mire kiszabadult a kórházból, a rendőség befegyerte az ügyet: a tettest nem lehet kideríteni.

*

A kopott íróasztalnál, ahol az aktákat másolta, új díjok ült. Valami betegségyelző-pénzecske kapott még, azzal neki vágott a városnak. Elment egy újsághoz és hirdetését tett közzé:

— Az az ember, aki tönkre tett, ha nem alávaló gyáva, jelentkezék, álljon szembe velem.

Hát persze, hogy alávaló gyáva volt. Mikor másodszor is ki akarta nyomtattni a hirdetését, szánakozva mondtotta neki az újságtisztviselő, hogy ne költse hiába a pénzét.

Nem szólt semmit, elment egy másik újsághoz. Napközben pedig álldogált az utcákon, nézte az automobilokat. Messziről figyelte a berregést, falábal kikopogott az ut szélére és merően figyelte minden automobil-kormányos arcát. Azután sóhajtva ballagott vissza az utcárokra.

Visszautazás Amerikából.

Paics pár hónap múlva ráunt az amerikai életre, hazavágyott és irt is itthon hagyott szeretőjének, hogy keresik-e még Vuint, avagy elfeledték-e a dolgot. Ez visszairt neki, hogy jöhet bátran, Vuint már senki sem keresi, mire Paics New Yorkban hajóra ült és hazajött.

A gyilkos leleplezése.

A titeli járás csendőrmestere, Czineh kezdettől fogva gyanusnak tartotta Vuin eltűnését és a különben veszedelmes ember hírében álló Paicsra gyanakodott, de bizonyítéka nem volt, tehát nagy elővigyázattal látott a dologhoz. Paicsot rögtön megérkezése után megkérdezte, hogy merre járt és hogy hogyan mert útlevel nélkül Amerikába kimenni, majd elbeszélgetvén vele közömbös dolgokról, elkísérte a koresmájába, ahol egyszerre azzal állt elő, hogy szeretné a pincét látni. Paics nem gyanított semmit. A csendőrmester lement vele a pincébe, ahol feltűnt neki, hogy a parasztház pincéje cementezve van és megkérdezte Paicsot, hogy mióta van a cementburkolat. Az idő, amelyet ez megjelölt, összevágott Vuin eltűnésének idejével, mire az őrmester kardjával lyukat ütött a cementbe, majd a kardot a lyukon keresztül markolatig a földbe döfte és mikor kihuzta, mutatta Paicsnak, hogy a kard vége véres és annak erős hullaszaga van. Erre megkérdezte, hogy mi van a cement alatt, mire Paics megjéjt és rögtön bevallotta bűnét.

A gyilkos, aki különben fiatal, 30—32 éves ember, a vizsgálati fogságban a félelemtől és izgalomtól megöszült.

HIREK.

Főispánunk búcsúlatogatása a volt miniszterelnöknél. Matkovits Béla főispán, ki pár nap óta Budapesten tartózkodik, a napokban búcsúlatogatást tett gróf Khuen-Héderváry Károly volt miniszterelnöknél. A volt miniszterelnök rendkívül melegen és szívélyesen fogadta főispánunkat és vele hosszasan elbeszélgetvén, tőle a legszívélyesebben búcsúzott el.

Személyi hír. *Matkovits Béla* főispán, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, a polgármester és *Dr. Szlezák Lajos* országgy. képviselővel esetleg a pártelnökökkel is részt vesz a *gróf Khuen-Héderváry Károly* volt miniszterelnök tiszteletére rendezendő banketten. A főispán kedden f. hó 23-án családi körben ünnepelte névnapját, mely alkalommal városunk társadalmának színe-java felkereste üdvözlő levelekkel, tanusítani óhajtván a főispán iránti különös tiszteletét és ragaszkodását. — *Dr. Szlezák Lajos* orsz. képviselőnk, miután a képviselőház tanácskozásai szünetelnek, haza érkezett.

A polgármester üdvözlése. *Dr. Demetrovits Vladimir* polgármestert kir. taná-

A járókelők olykor koldusnak nézték. Pénzt akartak a kezébe csusztatni. Dühösen, méltatlankodva utasította vissza. Elfogytak azonban az utolsó fillérei is. Ekkor elvette az első tizfillérest egy szép, fiatal asszonytól. Ott maradt az utcasarok, nem kért, nem nyújtotta a kezét, de elvörösödve, dobogó szívvel elfogadta a krajeárokat. Ez a jövedelme persze egy kis bajt okozott. A rendőr engedélyt kért tőle. Koldulási szabadalmat. A rendőrségre került.

Ott nagyon megszánták és büntetés helyett engedélyt adtak neki. Most már rendes vendége lett az utcasaroknak. Koldult és figyelte a sok rohanó gépkocsit. Amikor úgy vélte, hogy az a gyűlöletés vörös arcú, barna bajuszos ember ül a kormány mellett, rohant ki az utra. Számtalanszor csak egy hajszálon ment, hogy a villamos alá nem került, míg a közeledő kocsi elé futott. A hordárok, újság-árusok, a sarok többi lakói bolondnak tartották és megjósolták róla, hogy a villamos alatt végzi életét.

csossa történt kiütetése alkalmából tisztviselő társai, tisztelői és barátai melegen üdvözölték, biznyságául annak, hogy ez a kitüntetés az egész polgárság körében élénk rokonszenvenvel találkozzon.

Payerle Nándor rendőrfőkapitány ünneplése Titelen. *Payerle Nándor* ujvidéki főkapitány tiszteletére a titeliek a titeli polgári kaszinó helyiségében bankettet rendeztek, melyen a titeli járás községének jegyzői és a titeli társadalom előkelősége vett részt. A titeliek, akik az új ujvidéki rendőrfőkapitányt régebbi hivatalos működéséből ismerik és becsülik, a banketten vettek búcsút Payerlétől és üdvözölték őt új állásában.

Eljegyzés. *Várady Kálmán* főigmm. tanár a helybeli fiatalok egyik legkedveltebb tagja és tehetséges festőművész jegyet váltott *Gál Ilonka* kisasszonnyal Fehértemplomból.

Kulturális előadás. *Dr. Piukovich Sándor*, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egylet ujvidéki osztályának titkára, vasárnap *Nasicon* az államvasuti iskolában tartott ismeretterjesztő előadást. Az előadáson nagyszámú közönség jelent meg.

Adományok. *Dr. Kleiszner Gusztáv* 20 koronát, *Polih György* 25 méter posztót adományoztak az önkéntes tüzoltó egyletnek. A jótékony adakozóknak ezután mond köszönetet az egylet vezetősége.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kovács Jrmát*, Kovács János nyug. főigmm. tanár leányát, a nagykanizsai polgári leányiskolától a helybeli állami polgári leányiskolához helyezte át.

Önálló működési kör. Az igazságügyi miniszter a helybeli törvénytörvényeknél *Farkas Lajos*, *dr. Korény-Scheck Vilmos* és *Soós Imre* jegyzőket, a helybeli járásbírósnál pedig *Moldoványi Géza* és *dr. Szabó János* jegyzőket önálló működési hatáskörrel ruhazta fel.

Cukorkanap. Az Augusztus főhercegnő fővénkörsége alatt álló József főherceg szanatórium-egyesület ama felhívást intézte *Piukovich Ferenc* néhez, a helyi bizottság elnökéhez, hogy az ország összes városaihoz hasonlóan május 12-én cukorkanapot tartson. A cukorkanap a helyi tüdőbeteg gondozó egylettel egyetértve fog megtartatni, amennyiben ezen humánus egylet vezetősége is fel lett kérve a csatlakozásra, amely ezt a legközelebb tartandó választmányi ülés elé viszi, amely készséggel fogja kimondani, hogy részt vesz a gyűjtésben. Mint értesülünk, a cukorkák árából fennmaradó jövedelem felerészben a helybeli tüdőbeteg gondozó egylet, felerészben a József főherceg szanatórium-egyesület illeti meg. A nagyszabású ígérkező cukorkanapon eladásra kerülnek Augusztus főhercegnő arcképével ékesített papírba burkolt Gerbeaud-cukorkák. Bizton hisszük, hogy a nemes célt szolgáló gyűjtés a legfényesebb eredménnyel fog végződni.

A szerencsétlenség napja nedves, sáros, fekete volt, épen mint amaz este. Nád Jóska sűrűn nyujtogatta tenyerét, de a krajeárok nagyon kevésbé hullottak. Az automobilok pedig soha nem rohantak olyan tömegesen. Egyik a másik után jött, hangos fülköléssel. Jóska alig győzte szemét kapkodni, — mert el nem mehetett előtte egy sem, hogy meg ne nézte volna, nem ül-e rajta az, — már a bolonduláshoz járt közel. Alkonyat előtt rohogva jött egy nagy zöld kocsi. Nád Jóska ránézett és elállt a lélegzete. A vörösarcu embert pillantotta meg az üvegablak mögött.

Iszonyu kiáltás tört ki a melléből: az örömmek, a diadalmas bosszúnak, a rettenetes dühnek a hangja.

Fogjátok meg... megállani! — ordította rekedten.

Falába nagyokat koppant, amint rohant az utra a bámuló emberek között. Ép ott vágódott el a sineken, irtalom nélkül gazolt rajta keresztül a villamos, míg az automobil széles kerekeivel puhán gördülve, már messze járt.

Buzaszentelés. Csütörtökön Márk napján reggel buzaszentelés lesz. A körmenet, amelyet *Dr. Ámon Pál* kanonok plébános vezet, kedvező idő esetén reggel a hat órai mise után indul a belvárosi templomból a Kálváriára, ahol az ott tartandó szent mise után a vetések meg fognak áldatni.

Éjjeli gyakorlat. A helybeli és péterváradai helyőrségek együttesen az újvidék-óbecse-títeli vonalon fekvő Vaskapu állomás mögötti téren kedden este érdekes éjjeli gyakorlatot tartottak. Az éjjeli gyakorlaton a villamos reflektor sikeresen működött.

A villamos Társaság figyelmébe. Habár kétségtelen, hogy a villamos társaság lehetőleg iparkodik a közönség igényeit kielégíteni, de a Temerini-utcai közönség mégsem juthat gyors összeköttetéshez. A hiba ott van, hogy a Kenyér-utcai átszállónál 10—15 perces a várakozás, s így a Temerini-utcai utas hamarabb jut haza gyalog, mint villamoson. Talán lehetne ezen az állapoton változtatni. Több temerini-utcai lakos.

Ujabb alapítványok a tüdőbetegség elleni küzdelem céljaira. Legújabbban a Beocsini Cementgyári Unió r.-t., az Ujvidéki villamos r.-t. és az Ujvidéki pincérek szak- és öngyelző egylete léptek a tüdőbetegség elleni küzdelem céljaira, mely nemeslelkű alapítványokért az egylet vezetősége ezúton is köszönetet mond. Az újvidéki pincérek szak- és öngyelző egyletének teljesen spontán jött alapító levelét teljes szövegével közöljük, annak illusztrálására, hogy az egylet nemes intenciói az egyszerű néposztályok között is visszhangra találtak. „Nagyságos dr. Szlezák Lajos úrnak, országgyűlési képviselő, mint az Ujvidéki tüdőbetegség elleni küzdelem egylet elnökének Helyben. Az újvidéki pincérek szak- és öngyelző egyesülete f. évi március hó 19-én megtartott rendkívüli közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy 100 K. — azaz egyszáz korona — adomány kíséretében a Nagyságod vezetése alatt álló „Ujvidéki tüdőbetegség elleni küzdelem” alapító tagjai sorába kíván belépni. Eme határozat hozatalára az önök egyesületének valóban emberbaráti és magasztos célja, valamint azon körülmény indított, miszerint a pincérek 90%-a tüdőbajban sorvad el, mert a folytonos éjjelezés, a füstös levegő és az egész uapon való talponlevés rónkre teszi idegeink és teljes szervezetünk ellenálló képességét az emberi élet eme legveszedelmesebb és alattomos ellenszélével szemben. Jelenleg is hat pincér kartársunk fekszik e gyilkos kórban, kiket egyletünk útján segélyezünk csekély erőnkkel feltehetően. Megjegyezzük, hogy a fenti adományokat egyletünk anyagi erejének gyarapodása arányában növelni kívánjuk a jövőben. Kérjük kegyeskedjék jelen belépésünket tudomásul venni és a 100 K-ról szóló nyugta kíséretében a felvételről értesíteni. Ujvidék, 1912. évi március hó 19-én. Teljes tisztelettel Láng elnök, Massong Péter alelnök, Balogh Antal titkár.”

Közérdekű döntvény. A földművelésügyi miniszter egy felelősséget következtében eléje került konkrét esetről kifolyólag kimondta, hogy aki üzletben számjelzés nélküli listákat árul, az 1885. évi XLVI. t.-c. 4. §-a értelmében büntetendő.

Áthelyezés. Bács-Bodrog vármegye főispánja Abaffy János újvidéki tb. szolgabíró a közszolgálat érdekében további szolgálat-tételre a topolyai járási szolgabíróshoz áthelyezte.

Öngyilkos könyvelő. Steinitz Adolf, a Gertner Hermann titeli gabonakereskedő cég könyvelője öngyilkos lett.

Munkássors. Rumáról írják lapunknak, hogy Mayer Ferenc építőmunkás egy épülőfelben levő ház állványáról oly szerencsétlenül esett le, hogy nyakát szegve szörnyen halt. Özvegye és két árvája siratja.

Gyógyszertárvétel. *Gulovits László*, aki éveken át volt a Grossinger-gyógyszertárban alkalmazva és a fiatalság egyik igen kedvelt tagja volt, megvette Eszéken a Dienes-féle reáljogi felsővárosi Salvator-gyógyszertárt.

Halálozás. Az óbecsei kir. jbróságot, valamint az óbecsei társadalmat nagy gyász érte, Hetesy Kálmán vezető járásbíró hirtelen elhunytával. A megboldogult Óbecsén nem csak köztisztviseltek, hanem közszeretnek is

örvendett, előzőeken y kedves modoráért és jószívűségéért az egész város szerette. Hetesy élénk részt vett Óbecse társadalmi életében is, elnöke volt az ottani társaságnak és gondnoka az ottani református egyháznak. 59 éves volt és Óbecsén már 15 éve tölti be a járásbírói tiszteletet. A boldogultat özvegye és 6 gyermeke siratja. Temetése impozáns részvétel mellett félhón f. hó 22-én volt.

SZÍNHÁZ.

Szombaton fejezték be Góthék vendégszerepléseiket. A „Papá”-ban léptek fel utoljára, természetesen zajos, őszinte sikerrel. A nagy művészek minden egyes jelenéért a közönség zajos tetszésnyilvánításokkal fogadta.

Vasárnap délután „Eszemadta” operettet adták, míg este az „Aranyember”, Jókai halhatatlan remeke volt műsoron.

Árnyék Eysler operetteje „A vándorlegény” ment félhelyárral.

Kedden Hegedüs Gyula, a Vigszínház künö művésze vendégszerepelt. Molnár Ferenc diadalmas vígjátékának címszerepét, az ördögöt játszotta utólrhetlen művészettel. A telt ház, mely az előadást végignézte, ki nem fogyott a tetszésnyilvánításokból, amelynek nem egyszer nyílt színen is, de különösen a felvonások végén ismételtlen kifejezést adott. — *Gömör* mint *Jolán*, *Kövessey Mariska* mint modell, nemkülönb *Forgács* mint festő jó partnerei voltak a művészek. Kisebb szerepeikben *Vádkár* és *Füzes* jeleskedtek.

Közgazdaság.

A kötelező koronaszámításról.

Miként ismeretes, a pénzügyminiszter rendeletet bocsájított ki, amely a koronaértékben való számítás elmulasztását kihágásnak minősíti és bünteti. Mindazonáltal még hosszú idő fog eltelni, amíg a koronaértékben való számítás teljesen átmege a köztudatba.

Minden új valutarendszer meghonosításának szüksége van arra, hogy egy bizonyos idő elteljék, amelyet mintegy átmenetnek kell tekintenünk és amely idő alatt, a régi valutának lassanként le kell tűnni a közforgalomból és helyet adnia, ugy a mindennapi gyakorlati életben, mint az emberek megszokottságában az új valutának, amelynek azután ekként át kell mennie az emberek köztudatába.

Azok az eszközök és módok, amelyekkel elérhető volna, hogy koronaértékben való számítás teljesen átmenjen a köztudatba a következők lennének: ha a koronarendszer számításba, a tizedes osztás mellé, az ötös osztást is felvennék, még pedig oly módon, hogy a kétfilléres rézváltó, a huszfilléres nikkelváltó, az egy forintos ezüst kurrens, és husz koronás papírpénz egységek a forgalomból kivonattak s helyettük ötfilléres réz, 25 filléres nikkell, 50 filléres ezüst váltópénzek adatnának ki, valamint a bevonandó husz koronás bankjegyek helyett, — a frankrendszerű országok mintájára — 25 koronás és a 100 koronás és ezer koronás bankjegyek közötti ür kipótlására, ötszáz koronás bankjegyek emittáltatnának.

A huszonöt filléres nikkell váltópénz, a mely centimesok formájában is jobban, Franciaországban és Olaszországban is igen szépen bevált, a koronaszámítás népszerűvé tételére igen alkalmas. Ezekre a nagyforgalom és a kis ember egyaránt kénytelen lesz rámondani, hogy „huszonöt filléres” és nem beszélhet róla mint a husz filléresekről hatosként vagy tizenkettő és félkrajcárként, hanem ilyen kénytelen lesz fillérekben 25 fillérről beszélni és ennek megfelelő fillérekben állapítani meg az árakat, amely módszer véleményünk szerint a leghatásosabb eszköz, a koronaszámítás népszerűsítésére. Bizonyos körökben azt hisszük, hogy a kapupénz, borraival stb. forgalmában husz fillér helyett majd huszonöt fillért kell adni, ami téves, mert akinek husz fillért akarunk adni, annak e teljesítményt két tizfilléssel egyszerűen róhatjuk le.

A félkoronás ezüstváltópénz, a világ összes civilizált államaiban, — persze a megfelelő valutában — létezik, a tényleges for-

galmi szükségletnek megfelelőleg, éppen csak nálunk nem, pedig ez a váltópénz is nagyban hozzájárulna bizonyos forgalmi kör sima lebonyolításához. Ez ellen különben egy gyakorlati megvitátás alkalmából sem találkozott ellenérv.

Természetesen a papírpénznél ugyanazon rendszer lenne követendő, amivel azután jobban is el lehetne érni a koronaszámítás népszerűségét mint az e részben kibocsájtott rendelet büntetőjogi határozásaiával.

429/1912. sz. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. törvényszéknek 1912. évi 2683 sz. végzése következtében Dr. Freund Ede ügyvéd által képviselt Braun Simon javára 191 kor. 35 fill. s jár. erejéig 1912. évi február hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 15301 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. különféle butordarabok, szövetek, vászon, ruhafélék, gramofonok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az újvidéki kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 355. sz. végzése folytán 191 kor. 35 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 17. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 71 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Temerini-utca 12. sz. a leendő megtartására 1912. évi április hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitéjtetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becésaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Ujvidék, 1912. évi április hó 4-én.

Árverési, kir. bir. végrehajtó.

KÉT GYERMEKHEZ alkalmas kisasszonyt vagy nőt, ki varrni tud, felfogadnék esetleg csak délutánra

TROSTLER ALBERTNÉ,

II. Rákóczi Ferenc-út 29.

Gyermekszerető leány gyermekek mel-lé vagy tarsalkodónőnek ajánlkozik.

Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalába „Magyar leány” alatt kéretnek.

Egy két kirakattal bíró

üzlethelyiség

házamban kiadó

LUDWIG JÓZSEF, fűszerkereskedő

Kossuth Lajos-utca 49. 2-4

Saját házamban *Duna-utca*
10. szám alatt

kiadó augusztus 1-ére

egy nagy úri lakás, amely áll 6 szobából erkéllyel, konyha, cselédszoba, éléskamra, fürdőszoba, stb.-ből.

Közelebbi megkerdezhető a háztulajdonosnál:

IVKOVICS MIKLÓS-nál, Ujvidék Duna-u. 10.

Ujvidék város legjobban ajánlható cégei.

A Bresslauer-féle női divat-szalon

december hó 1-től kezdve

Kossuth Lajos-utca 29. házba költözött.
(Kuborczy-cukrászda épület.)

— Számos éremmel kitüntetve! —

Balasics András :. elsőrangú :.
divat uri szabó

Ujvidék, Duna-utca 11. szám.

Divatáruház.

Divatáruház.

Löwy Mátyás és Társa

Ujvidék, Ferenc József-tér 4. sz.

II. SCHOMANN JÁNOS, Ujvidék.

Villanyerőre berendezett Cement-Mozaik, esztétizált Gránitalap és Műkőgyár. Sütő-utca 1., Danisits-utca 3. Igen dús modernstílusú sarkraktár Duna-utca 23. sz. alatt.

Stojkovits és Babits

szerb és montenegrói kir. udv. fényképészek
Ujvidék, Kossuth Lajos-utca.

Alapítva 1860.

Telefon 99. sz.

KRAUSZ DÁVID uriszabó
UJVIDÉK, FERENCZ JOZSEF-TÉR 2. SZ.
Kizárólag angol- és francia-kelmék dús választéka.

Singer József

Montenegro kir fényképésze

UJVIDÉK, Duna-utca 9. szám.

Legelőcsőbb és legjobb bevásárlási forrás

Párisi nagy áruház

UJVIDÉK, II. Rákóczi Ferenc-út 13.

5 liter bor rendelésénél

házhoz szállít

WACHTL IMRE, kádármester

15-52 Ujvidék, Petőfi-utca 5. sz.

ELISZEK FANNY

DIVATTERME

33-52

Ujvidék, Jenőherceg-utca 2. sz.

2525252525252525

Nagy üzleti helyiség, iroda
és segédek szobájával együtt

kiadó augusztus 1-től.

Bővebb felvilágosítást nyújt a ház-
tulajdonos **MATIOS PÉTER**, Ujvidék
Kossuth Lajos-utca 15.

5252525252525252

1-2

Kenyér-utca 49. szám

alatt levő urilakás kiadó.

Bővebb felvilágosítás

8

Königstädtler Dusánál nyerhető.

REGÉNYI ISTVÁN

Délmagyarország legrégebb és legelőcsőbb

ékszer és óras üzlete.

A GROSSINGER-féle

Lili crème a legszebb borszépítő és
bőrfinomító készítmény.

Dr. Lehmann-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk.

SINGER CO.

varrógép részvénytársaság

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 46-48.

Weisz Hermina II., Kenyér-utca
51. szám.

Ruhákat a legszebben fest és vegyileg tisztít.

— Alapított 1830. —

Telefon 272.

Telefon 272.

ROSENBAUM SIMON

UJVIDÉK, (Limán).

— Szerszámfa, tűzifa és szentelepe. —

GROSZ

és

KRAUSZ

butor és szőnyeg
nagyáruháza

UJVIDÉK.

Telefon 24.

Láng János

.. söresarnoka :.
elsőrangú konyha

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 4. sz.

DROGERIA

A vörös + kereszthez.

KLEIN OSZKÁR Ujvidék, Kossuth Lajos-utca.

HOROSKO ISTVÁN

kárpitos és díszítő-mester 33-52

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 18. SZÁM.

Irodánkba

az elintézett levelek lerakásához
és azoknak rendbetartásához
:: megfelelő egyént keresünk. ::

5 *Königstädtler Testvérek.*

Fűszerkereskedéshez

szükséges teljes berendezés jégsek-
rényvel együtt egészen jó állapotban
szabad kézből eladó.

Bővebbet :

JOVANOVIĆ TESTVÉREKNÉL,
Ujvidék Szűcs-utca 20. sz.

1-3

Cognac. Szerémi szilvrium.

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea,
rum, ásványvizek és magyarádi hogyaljai
borok nagy raktárát. Különösen figye-
lembe ajánlja szőlősgazdáknak a nála kap-
ható „Kontinental” nevű szőlőjótó-
gumit, mely a maga nemében páratlan s
a legrosszabb időben is kitart. Erről számos
elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja
továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely
96%-os, raffát stb.

**

Dus választéka

van konyhakerti magvakból is, melyek-
nek csiraképeségeért jótáll.

**

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve
szolgál.

8-25

M. kir. dohány, szivar, okmány s postabélyeg áruda.

ELADÓ

rövid fekete zongora, ebédlő-
és szalonberendezés.

Thököly Imre-u. 4. sz.

2-2

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.

Ujvidék—Vukovár

Péntek ki- vételével naponta	Állomások	Péntek ki- vételével naponta
reggel		délben
8-45	é. Ujvidék	i. 12:10
8-10	i. Beocsin	" 1:00
8-00	" Ófuttak	" 1:10
7-45	" Cserevics	" 1:25
7-30	" Bánostor	" 1:40
7-20	" Susek-Koruska	" 1:55
6-35	" Palánka	" 3:05
6-25	" Ilok	" 3:20
5-55	" Sarengrád	" 3:55
5-30	" Dunabökény	" 4:30
5-05	" Opatovác	" 5:10
4-50	" Bácsújlak	" 5:35
4-10	" Vukovár város	" 6:35
4-00	i. Vukovár vasut	é. 6:50

Egy fiatal szerb leány,

aki a kereskedelmi iskolát elvégezte,
jártas a gépirásban is, üzletben vagy
irodában alkalmazást keres.

Felvilágosítást ad: **BLÁZSITY ZSIVÓ,**
Ujvidék, Vitkovity-utca 16. sz.

2-2